

Forshaga kommun

Miljö- och byggförvaltningen råder om

Alkohollagens regler vid servering av alkoholdrycker

Om Alkohollagen (2010:1622)

Alkohollagens regler styr hur servering av alkoholdrycker får bedrivas och är en del av den svenska alkoholpolitiken. Reglerna har till syfte att begränsa den alkoholkonsumtion som kan vara skadlig t.ex. berusningsdrickande, allt för tidig alkoholdebut och andra olägenheter som exempelvis ordningsstörningar. Det är kommunen som är tillstånds- och tillsynsmyndighet med uppgift att se till att lagen efterlevs. Särskilt fokus läggs på att servering inte sker till personer under 18 år.

Ansvar och kunskap

Alkohollagens regler om servering gäller för alla som deltar i försäljningen och alltså inte bara för företagaren/ tillståndshavaren.

Alla som serverar alkoholdrycker har ett personligt ansvar. Om t.ex. en servitör serverar en person som inte uppnått rätt ålder så kan servitören ställas till svars för detta och riskerar böter eller i särskilt allvarliga fall fängelse.

Ytterst är det tillståndshavaren som har ansvaret för vad personalen gör och hur verksamheten sköts. Överträdelse kan innebära att serveringstillståndet återkallas.

Personal som arbetar med servering måste därför ha goda kunskaper om reglerna i alkohollagen och vad dessa praktiskt innebär. Tillståndshavaren ansvarar för att personalen har nödvändiga kunskaper för hur serveringen ska bedrivas.

Som ett stöd för personalen bör serveringsställen ha en skriftlig policy med beskrivning av serveringsregler.

Serveringsansvarig

Serveringsställen får inte lämnas utan tillsyn. Tillståndshavaren eller serveringsansvarig ska hela tiden finnas tillgänglig på serveringsställen då alkoholförtäring pågår. De ska ha god kontroll och uppsikt över serveringslokalerna.

Den serveringsansvarige ska vara minst 20 år och vara anmäld hos kommunen.

18-årsgräns

Det är inte tillåtet att servera alkoholdrycker på serveringsställen till någon som är under 18 år. Gästen måste kunna styrka sin ålder och om den som serverar är tveksam ska han begära legitimation. Saknas legitimation ska servering vägras.

Åldersgränsen hindrar inte att man tar emot yngre gäster men det finns en skyldighet att se till att dessa inte serveras eller dricker alkohol. Ansvaret för detta ligger alltid hos den som serverar, även om det finns dörrvakter som har i uppgift att utföra ålderskontroll vid entrén.

Underårig får inte dricka alkoholdrycker på serveringsställen. Man får inte heller servera om man kan anta att dryckerna kan komma att överlämnas till någon underårig. Det kan finnas anledning att vara speciellt uppmärksam då en person beställer åt fler personer eller då ett sällskap, där underåriga personer ingår, beställer gemensamt.

Ordning och nykterhet

Alkohollagen innehåller tydliga krav på ordning och nykterhet.

Gäster som är onyktra eller påverkade av annat berusningsmedel får inte tillåtas komma in på serveringsställen. Gäst som blivit onykter och störande får inte serveras mer alkoholdrycker och skall dessutom avisas från serveringsstället. Ansvarsfull alkoholserving innebär att serveringen ska avbrytas innan problem uppstår.

Tecken på onykterhet kan t.ex. vara att en person blir störande, somnar vid bordet, raglar eller har svårighet att kontrollera sitt tal och uppträdande i övrigt.

Även oordning på serveringsstället ska motverkas. Detta gäller såväl om den har samband med alkoholförtäring som med något annat. Exempel på det senare kan vara att gäster uppträder störande utan att vara påverkad eller att brottslig verksamhet förekommer, t.ex. narkotika- eller häleribrott. Brister i ordning skall rättas till genom t.ex. att gäster talas till rätta, avisas eller om inget annat hjälper, utrymma restaurangen.

Kraven på ordning gäller också i serveringsställets omedelbara närhet t.ex. på trottoaren utanför entrén.

Diskriminering

Det är förbjudet att vägra en gäst att komma in på restaurangen på grund av dennes kön, sexuella läggning, funktionshinder, etniska tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. Det får inte heller finnas olika regler för män och kvinnor, som t.ex. entrépriser eller åldersgränser.

Gåvoförbud

För alla som säljer alkoholdrycker finns det generellt gåvoförbud. Om man t.ex. vill kompensera en gäst för något så är det inte tillåtet att bjuda på alkoholdrycker. Däremot kan man bjuda på kaffe och en efterrätt.

Alternativa drycker

Den gäst som vill ha en alkoholfri dryck ska självklart få det och behandlas lika väl som andra gäster. Vid försäljning av alkoholdrycker ska det därför alltid finnas alkoholfria alternativ för den som inte vill ha alkohol. Kravet är att där det säljs alkohol ska det även finnas lättöl. Där det säljs vin ska det finnas alkoholfria viner och där det säljs sprit ska det finnas alkoholfria drinkar.

Animeringsförbud

Det är inte tillåtet att försöka påverka gästerna att beställa alkoholdrycker. Det innebär att åtgärder som innebär aktiv påverkan på gästen att köpa mer alkohol inte får förekomma. Ett exempel är mängdrabatter av typen ”köp två betala för

en”. En tillåten rabattering är så kallad ”happy hour”, vilket innebär att man tillfälligt sänker priset på hela sortimentet, både mat och dryck (alkoholdrycker och alkoholfria drycker). Att enbart rabattera alkoholdrycker är däremot inte tillåtet.

Krav på mat

Vid servering till allmänheten ska lagad mat eller på annat sätt tillredd mat kunna serveras under hela den tid som alkoholdrycker serveras. Det innebär att det finns ett flertal såväl förrätter, som huvudrätter och efterrätter att välja bland. Efter klockan 23 kan det dock räcka med en enklare meny.

Servering

Begreppet servering innebär att serveringsställen serverar mat och dryck som gästerna förtär på serveringsställen. Spritdrycker, vin, starköl och annan jäst alkoholdryck (t.ex. cider) får inte tas med därifrån, vare sig av gästerna, personalen eller tillståndshavaren. Tillståndshavaren och hans personal ska aktivt hindra att någon tar med sig sådana drycker, t.ex. genom att servera dessa i glas eller öppnad flaska.

Ingen får heller tillåtas dricka andra drycker än de som serveras på serveringsstället. Tillståndshavaren och hans personal ska aktivt förhindra att någon dricker ”medhavda drycker”. Detta gäller alltid på serveringsstället, alltså även när den är stängd.

Förvaringsförbud

Gästerna får inte ta med sig egna alkoholdrycker till serveringsställen. Förvaringsförbud gäller även personalen. Endast de drycker som har köpts in i enlighet med alkoholtillståndet och som ska användas för servering får förvaras på serveringsställen.

Brandsäkerhet

Serveringslokaler är ur brandsäkerhetssynpunkt godkända för ett visst antal personer. Det är inte tillåtet att släppa in fler gäster än vad lokalerna är godkända för.

Utrymning av lokal

Serveringsställen ska vara utrymda senast 30 minuter efter serveringstidens slut. Serveringstiden framgår av serveringsställens tillståndsbevis.

Tillsyn

Tillsyn av serveringsställen kan utföras av miljö- och hälsoskyddsinspektör från kommunen, personal från länsstyrelsen och polisen. Dessa ska alltid kunna legitimera sig. De har alltid rätt att komma in på serveringsställen för att genomföra tillsyn.

Forshaga kommun

Mer information hittar du här:

[www.forshaga.se/näringsliv och arbete/regler och tillstånd/alkohol](http://www.forshaga.se/näringsliv_och_arbete/regler_och_tillstånd/alkohol)

Har du frågor är du alltid välkommen att kontakta oss på

Miljö- och byggförvaltningen

Box 93, 667 22 Forshaga, telefon 054-17 20 00

mbn@forshaga.se

Miljö- och byggförvaltningen för Forshaga och Munkfors
Forshaga kommun, Box 93, 667 22 Forshaga, Besöksadress: Storgatan 52
E-post: mbn@forshaga.se, Hemsida: www.forshaga.se
Telefon: 054-17 20 00, Fax: 054-87 34 61